

Beschrijving van het Blankenbergse carnaval

Carnaval betekent voor de Blankenbergenaars niet louter een meerdaags festijn van amusement, drank en dans. Het carnavalsgebeuren is diep verankerd in de lokale gemeenschap en kent zijn wortels in een rijke traditie die terug gaat tot het einde van de late Middeleeuwen. De stadsrekeningen vertellen dat de diepchristelijke Blankenbergse gemeenschap al in de 15de eeuw vastenavond vierde. Aan deze uitbundige gekostumeerde dans- en schranspartijen op de vooravond van 40 dagen vasten namen zowel de armere vissersgemeenschap als de rijkere burgerij deel. Voor elke vastenavondvierder, arm of rijk, werden danspartijen georganiseerd in de straten, in herbergen en hotels. Vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw voegde men aan de bonte vastenavondviering een extra element toe: de cavalcade of gekostumeerde optocht onder muzikale begeleiding. Een onbegrensde solidariteit tussen de Blankenbergenaars anno 19de eeuw lag aan de basis van het ontstaan van deze cavalcades. De eerste carnavalscavalcades werden immers ingericht op initiatief van de toenmalige liberale burgerij om geld en kledingstukken in te zamelen voor de armen en behoeftigen. Aanvankelijk was de vereniging “De Aleenloperskring” de grote voortrekker, maar al gauw namen ook andere verenigingen eraan deel. De beleidsmakers van de stad beseften dat deze cavalcades een uitgelezen middel waren om de Blankenbergenaars te verenigen en het sociale weefsel te versterken. De inrichting van deze cavalcades werd dan ook van in het begin door het stadsbestuur gesubsidieerd en vanaf 1895 zetelden raadsleden in het inrichtende comité. Het Blankenbergse carnavalsgebeuren lokte vele kijklustigen vanuit de buurgemeenten en het omliggende en lag aan de basis van het ontstaan van een tot dusver nieuwe vorm van toerisme in Blankenberge: het wintertoerisme. Vanaf 1911 werden ook kinderen bij het carnaval betrokken. Zelfs in de moeilijke en harde bezettingsjaren van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog bleven de Blankenbergenaars trouw carnaval vieren. De carnavalstoet ging toen evenwel niet door, maar er werd wel lustig gedanst in de balzalen en herbergen, hetzij evenwel zonder maskerade aangezien dit door de bezetter was verboden.

Vanaf de jaren 1950 zien we het Blankenbergse carnaval enorm groeien en veranderen door de toevoeging van nieuwe ceremoniële voorschriften en activiteiten, die in grote lijnen gelijklopend zijn met deze in andere carnavalssteden, maar die toch lokale accenten blijven behouden. Zodoende werd het carnaval de verzamelnaam voor tal van activiteiten die aan de Vastenavond voorafgingen en die sindsdien, waar nodig, aangepast zijn aan de tijdsgeest. Sinds de jaren 1950 worden jaarlijks rond 11 november de kandidaat-prinsen Carnaval op de Zwijntjeszitting voorgesteld. De eigenlijke verkiezing vindt plaats op het Prinsenbal (vanaf 1959). De zaterdag vóór de carnavalstoet wordt de Prins aangesteld en de carnavalfloor plechtig geopend (vanaf 1952). Op zijn aanstelling krijgt de prins uit handen van de burgemeester de sleutels van de stad. De Confrerie van de Leute, opgericht in 1958 en samengesteld uit de Raad van Elf en het Hof der prinsen, moet dit alles in goede banen leiden. Op carnavalszondag trekt een bonte stoet door de straten. Na de stoet begeven de carnavalisten zich van café naar café om uitbundig te feesten, te dansen en te drinken. 's Anderendaags, op biermaandag, is het verzamelen geblazen in de biertent en op dinsdag trekken de Vuûle Jeanetten stoetsgewijs door de straten van ons stedje. 's Avonds wordt vette dinsdag gevierd met opnieuw een drink- en dansfestijn in de diverse Blankenbergse cafés. Traditiegetrouw wordt de carnavalsweek afgesloten met de rituele verbranding van de Prinsenpop, een gebruik dat sedert 1950, weliswaar herhaaldelijk onderbroken, in voege is.

Aan dit vaste programma voegde men ook na de jaren 1950 nieuwe elementen toe waaronder bijvoorbeeld kindercarnavalbals (1964), de verkiezing van een jeugdprins en –prinses Carnaval, een carnavalsrondo gevolgd door een koekenworp (1973), carnavaleske spelen voor de carnavalsverenigingen, de oprichting van een vzw Carnavalstoet (1994), enzovoort. Sinds 2003 hebben de carnavalisten de kans om jaarlijks op biermaandag een bierpot aan te schaffen die hem/haar recht geeft op gratis bier in de omliggende cafés. In 2007 bood men aan de carnavalsgroepen tijdens een carversweekend workshops aan over het maken van carnavalpoppen. Workshops over kostumering en schmink volgden in 2009. Sinds 2008 vindt er jaarlijks in de kerstvakantie een kerstmarkt plaats met uitsluitend standjes en kraampjes van carnavalverenigingen. In het zelfde jaar haalde men de traditie van de verkiezing van een senioren prinsenpaar opnieuw van onder het stof. Recentelijk trekt er nu ook op carnavalsmaandag een kindercarnavalstoet door de straten.

Programma van een Blankenbergse carnavalist in aanloop naar carnaval 2013

Maart – april 2012

Start van de inzending van de thema's van de deelnemende groepen en wagens aan de stoet van het volgende jaar. Dubbele thema's worden niet aanvaard. De eerste inzending heeft voorrang.

De verenigingen werken aan de ontwerpen en zoeken de gepaste stoffen.

Mei tot carnavalsstoet

Organiseren van allerlei activiteiten om geld in te zamelen: barbecues, bikini-carwash, straatfeesten, worstenverkoop, ribbetjesfestijn, bal van den hoed, kroegentochten, spaghettiavonden, Enkele zeer originele activiteiten uit het verleden die eveneens de verwevenheid van het carnaval aantonen met andere aspecten uit de gemeenschap: als

tegenprestatie van de sponsoring van de kandidaat-prins figureerde de schenker in een boek van Pieter Aspe, een kunstwerk van Kaat Vandermarliere werd per opbod verkocht en de opbrengst kwam naar de kandidaat-prins.

Augustus tot carnavalsstoet

Bouw van de carnavalwagens in de verschillende loodsen

Augustus

Zondag 26 augustus : deelname van de Confrerie van de Leute en van de Splenterbomme aan de bloemenstoet

September - oktober

Workshop carven van koppen in isomo, professionele grime, gebruik van foam, materiaalkennis, lassen van wagens, schildertechnieken, ...

Oktober tot aan de carnavalsstoet

Ontwerpen en naaien van kostuums en attributen

November

Deelname aan de halloweenparade

Zaterdag 10 november 2012: Zwijntjeszitting – voorstelling van de kandidaat-prinsen of prinsessen en opening van het officiële carnavalsjaar

December – januari

Uitbating van standjes (met drank- en eetmogelijkheden) ter gelegenheid van de kersthappening met ijspiste ten voordele van de carnavalverenigingen en dus van het Blankenbergse carnaval.

Januari - februari

Bezoek aan de vele carnavalsbal in eigen stad en regio

Zaterdag 26 januari 2013 – Prinsenbal met verkiezing van prins of prinses carnaval met diverse externe optredens, alsook optredens van enkele Blankenbergse carnavalverenigingen.

Programma van de carnavalsdagen 2013 (onder voorbehoud)

Carnavalskermis op de Grote Markt: van zaterdag 9 februari tot en met zondag 17 februari 2013

VRIJDAG 8 FEBRUARI

20.00 uur Bal van de Sloebers, Bistro De Perse, Van Maerlantstraat 21

ZATERDAG 9 FEBRUARI

13.00 uur Uithaling van de Confrerie van de Leute en het Hof der Prinsen

15.00 uur Opening carnavalskermis door het stadsbestuur en diverse groeperingen

20.00 uur Aanstelling van Z.H. Prins Carnaval 2013 – Stadhuis

20.00 uur Nacht van de carnavalsgroepen in café Parasol, Weststraat 24

ZONDAG 10 FEBRUARI

14.30 uur Vertrek van de Carnavalsstoet: Graaf Jansdijk (onder voorbehoud)

Rondgang van de stoet door de stad met slotparade op de Grote Markt

20.00 uur Manitobaplein - carnavalsrondo

20.15 uur Manitobaplein - grote koekenworp

21.00 uur Stadhuis : prijsuitreiking van de carnavalsstoet

MAANDAG 11 FEBRUARI

15.00 uur Grote Markt : Carnavaleske volksspelen

15.15 uur Kindercarnavalsstoet: startplaats en parcours nog te bepalen.

Aankomst om 16 uur in feesttent met kindershow aangeboden door Confrerie van de Leute

20.00 uur Grote Biertent op Grote Markt : uitreiking van de persprijs 2013

21.00 uur Grote Biertent : prijsuitreiking door de Splenterbomme voor het café met de beste carnavals sfeer

22.00 uur Rondgang van Z.H. Prins Carnaval met de Confrerie van de Leute op de Grote Markt en aanpalende straten

DINSDAG 12 FEBRUARI

14.30 uur Samenkomst Vuûle Jeanetten - Bistro De Perse, Van Maerlantstraat 21

15.00 uur Rondgang Vuûle Jeanetten : parcours nog te bepalen

15.00 uur Carnavaleske kinderspelen - Grote Markt
16.30 uur Ontvangst en uitreiking van de prijs voor de best verklede Vuûle Jeanetten 2013 op de Grote Markt
20.00 uur Dolle ambiance in alle cafés van de Grote Markt en de rest van de stad

ZATERDAG 16 FEBRUARI

15.00 uur Carnavalsijsberenduijk – strand ten westen van de Pier
19.00 uur Prinsenverbranding & vuurwerk op het strand ter hoogte van Zeedijk 185 (samenkomst vanaf 16 uur)

februari – maart 2013

Deelname van Blankenbergse carnavalverenigingen aan carnavalstoeten van de regio (Burgge, Oostende, Lissewege, De Haan, Roeselare, Torhout, Veldegem, Zeebrugge, ...)

maart – april 2013

Carnavalsfindesaisonfuij met voorstelling van de carnavalsfilm aan genodigden en de leden van diverse carnavalsverenigingen

Filmnamiddag in Blankenbergse ziekenhuis en rusthuizen